Деведесет два одсто грађана Србије има поверење у мере које се предузимају ради спречавања ширења корона вируса, а економске мере Владе подржава 88 одсто испитаника.

Када је реч о политичарима, велико поверење влада у оно што каже председник Србије Александар Вучић – 46 одсто, док први наредни политичари иза њега имају подршку од 1,3 одсто, односно 1,2 и 0,8 посто, показало је последње истраживање агенције Ипсос стратешик маркетинг.

Према њиховим налазима, 58 процената има позитивно мишљење о томе како Вучић обавља свој посао, што је 12 одсто више него што су показивала истраживања пре пандемије. Истовремено, Вучић има и 21 одсто негативних мишљења, што је за 17 процентних поена више него пре ванредног стања.

Извршни директор Центра за слободне изборе и демократију **Бојан Клачар** каже да се, када је реч о налазима истраживања који говоре о мерама, они поклапају са истраживањем ЦеСИД-а које је рађено последње недеље марта, када се криза приближавала кулминацији, те да је оно такође показало да су људи углавном задовољни мерама које је усвојила Влада. Он објашњава да је њихово задовољство највећим делом повезано са чињеницом да грађани разумеју колико је компликована и тешка ситуација, уз доминантан осећај забринутости који подиже опрез.

– Сигурно је да ће бити одређених промена, зато што у периоду криза јавно мњење може чешће да се мења него када су нормалне околности. Да урадимо истраживање за недељу или две дана, вероватно бисмо добили неке другачије резултате, у зависности од развоја ситуације. То нам говори да у кризним ситуацијама људи показују више

солидарности и имају више разумевања за све оне ствари које ради власт – наводи Клачар.

С тим у вези, наставља он, чињеница да постоји висока подршка институцијама, мерама и Александру Вучићу као лидеру, није изненађење. Клачар указује да се људи у кризним ситуацијама групишу једни око других и спремни су да покажу разумевање за оно што спроводи држава.

– Политичари из владајућих странака су много видљивији сада него што су били пре кризе, јер у оваквим ситуацијама места за опозицију има врло мало. Све очи су просто усмерене према људима који се по природи своје позиције налазе на важним местима; ка председнику, премијеру, министру здравља, а то су све политичке функције. Ту постоји и грешка читавог наратива који је формиран на начин да се улога опозиције и свако њихово појављивање третира као неконструктивна критика. Мислим да је и опозиција упала у замку тог наратива, да буду врло суздржани, иако је чињеница да и они у оваквим кризама могу да имају простор за себе, само што би нагласак требало да буде на стилу и мери у јавним наступима – каже Клачар.

Он додаје да у већини европских држава имамо сличну ситуацију, то јест високе проценте људи који су задовољни мерама које су предузеле њихове владе и радом политичара који су најодговорнији.

– Када погледате такозване „рејтинге одобравања“ (аппровал ратингс) европских лидера, видећете да је већина њих на историјском максимуму. Ангела Меркел је на преко 70 одсто. Ђузепе Конте као премијер Италије, вероватно најпогођеније државе, има рејтинг од 71 посто, што је раст од 27 процентних поена. Чак и у Француској, где имате Емануела Макрона са релативно ниским рејтинзима, у земљи у којој је поверење у политичаре нешто ниже, његов „рејтинг одобравања“ је сада 51 посто – набраја Клачар, уз образложење да криза мобилише људе да оставе разлике између себе и да се у потпуности фокусирају на подршку држави како би се што пре изашло из кризе.

Због тога, он поручује да прави однос снага и финално „повлачење црте“ нећемо добити док траје криза, већ две или три недеље након ванредног стања, када људи буду могли да у миру и без директне здравствене угрожености процене како су се политичари и држава понашали за време кризе.

– Не очекујем да ћемо добити огромне разлике, али је за очекивати да дође до спуштања неких процената – сумира Клачар.

Политички аналитичар и народни посланик **Ђорђе Вукадиновић** сагласан је са претходним саговорником да је у већини земаља погођених кризом, прва инстинктивна реакција јавности да збије редове и да се окупи око власти. Зато, према његовом виђењу, налаз да је Вучићу порастао рејтинг или популарност није толико изненађујући, иако он није у потпуности уверен у то.

– На крају крајева, Вучић се сваки дан, или у најгорем случају сваки други, обраћао јавности и непрекидно „био у домовима грађана“, при чему ниједан други глас, поготово онај критички није могао да се чује са телевизија са националном фреквенцијом. Ја нисам убеђен у његов велики раст, али не би било изненађење ни да јесте – наводи Вукадиновић.

Њему, међутим, налаз који показује 92 посто подршке мерама Владе, делује готово несхватљиво и немогуће због чега је, како каже, у први мах помислио да је посреди штампарска грешка.

– Нема ствари, нема питања нити климе у којој у Србији можете да добијете

деведесетдвопостотну подршку. Новак Ђоковић не би добио 92 посто, питање је да ли би осуда НАТО бомбардовања имала тај проценат. Нема те теме, питања или личности на којој може да се добије 92 процента подршке. Наше истраживање које је у току показује да постоји већинска подршка за мере, али једно је већинска подршка, а друго 92 посто. То просто није реално – понавља Вукадиновић и додаје да је апсолутно искључено да критичари и противници мера владе, са све неопредељенима и онима који се не изјашњавају, чине осам одсто.

Према виђењу **Дејана Вука Станковића**, политичког аналитичара, човек у кризним ситуацијама тешко може да има поверења у било кога осим у државу. Како је Александар Вучић носилац власти који је истакнут у медијима и има директну комуникацију са бирачима, наставља он, онда је скок поверења директна последица тога.

– Не можете да баш у свакога сумњате у тренутку када се суочавате са непознатом, а очигледно врло опасном болешћу. То поверење је производ околности и уобичајеног политичког понашања које грађани имају у кризним ситуацијама, а то је да се идентификују са државом, као неким ко треба да буде гарант сигурности. Уосталом, 1999. године, када је било бомбардовање Србије, нисте имали неко велико сукобљавање са Милошевићем, иако је бомбардовање једним делом било и последица његових погрешних политичких одлука. У овом случају, Вучића је затекла пандемија, он се организовао тако како се организовао. Ипак је набавио медицинску опрему, организовао ковид болнице и повећао број тестирања. Јесте увео рестриктивне мере, али су оне ипак спречиле да се Србији догоди гори биланс него што се догодио – наводи Станковић.

Када је реч о мерама, он каже да су их грађани прихватили као нужност која представља одговор на кризу. Станковић оцењује да је томе доста допринела околност да је у медијима изразито позитивно пласирана посета кинеских експерата, као некога ко долази из подручја које је прошло кроз сва искушења вируса.

– Чињеница је да је одлучујући фактор страх од тога да ви не будете неко ко ће бити заражен и онда прихватате мере које су приказане као оне које вас штите од тога. Ово јесте тренутак велике егзистенцијалне неизвесности. Базично се сви људи, што интуитивно, што свесно везују за неког ко треба да их од те неизвесности заштити, што је у овом случају држава. Утолико је и Вучић добио ту врсту поверења – истиче Станковић.

Он закључује да је у овом тренутку фокус на онима који нас извлаче из хаоса у који смо упали, без кривице власти, јер она није крива што је пандемија у целом свету. Станковић поручује да ћемо, кад се све ово заврши, видети како ће људи реаговати, када се поново врате политичке теме и дилеме у јавност, које су биле саставни део нашег живота.

(Данас)